

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/7/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713212161
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713212161.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti o mal. G. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X. B. - pracovisko X., dieťa rodičov F. U., bytom H. XXXX/XX, X., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. P. X., s.r.o., Z. A. O. XX/XX, X. B., IČO: XX XXX XXX a O. - O. U., bytom X., H. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. P. A., advokátkou so sídlom P. 8, B., o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 04. novembra 2013 č. k. 5P/39/2013-36 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z m e ň u je takto:

Z v y š u j e výživné zo strany otca na mal. G. zo sumy 135 eur na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013, ktoré je p o v i n n ý platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.02.2010 č. k. 8C/2/2010-31 vo výroku o určení výživného na mal. G..

U k l a d á súdu prvého stupňa rozhodnúť o zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2013 ku dňu rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému G. stanovenú rozsudkom tamojšieho súdu sp. zn. 8C/2/2010 zo dňa 24.02.2010 zo sumy 135 eur na 200 eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať k rukám matky vždy vopred, najneskôr k 1. dňu toho ktorého mesiaca od 01.12.2013. Vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré odôvodňuje zvýšenie výživného na maloletého G.. V čase poslednej úpravy výživného vykonanej rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 24.02.2010 č. k. 8C/2/2010-31 bol maloletý G. vo veku 8 rokov, otec dieťaťa dosahoval starobný dôchodok vo výške 452 eur mesačne a matka mala príjem 476 eur mesačne. Otec bol zaviazaný citovaným rozhodnutím platiť výživné na maloletého G. sumou 135 eur mesačne. V súčasnosti matka maloletého dosahuje priemerný mesačný zárobok 358,27 eur netto, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Maloletý G. je v súčasnosti žiakom 5-teho ročníka základnej školy, trpí poruchou pozornosti spojenou s hyperaktivitou, matka s ním navštevuje psychológa. Na základe jeho odporúčania maloletý navštevuje rôzne mimoškolské aktivity, navštevuje základnú umeleckú školu, za ktorú matka platí 85 eur mesačne a tanečnú školu, kde platí 15 eur mesačne. Otec maloletého je starobný dôchodca, poberá starobný dôchodok z Nemecka vo výške 465,62 eur, taktiež poberá rodinné prídavky z Nemecka vo výške 162 eur. Inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletého G. nemá. Je nepochybné, že maloletý G. začal navštevovať

druhý stupeň základnej školy, je starší, vyspelejší a náklady na jeho výživu a výchovu neustále vzrastajú. V porovnaní s poslednou úpravou výživného príjem matky klesol a po zaplatení všetkých nevyhnutných výdavkov jej nezostáva dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb maloletého. Z uvedeného je zrejmé, že nastala zmena pomerov nielen na strane maloletého ale i na strane jeho matky, a teda návrh na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd však mal za to, že požadované výživné zo strany matky vo výške 300 eur mesačne nie je otec maloletého schopný platiť bez ohrozenia vlastnej výživy. Otec maloletého je starobný dôchodca, od poslednej úpravy výživného jeho dôchodok vzrástol o 10 eur a súd tiež prihliadol na skutočnosť, že prispieva na výživu maloletého i nad rámec stanoveného výživného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd mal za to, že výživné vo výške 200 eur mesačne zodpovedá zárobkovým a majetkovým pomerom otca maloletého a dokáže pokryť odôvodnené potreby maloletého. Pokiaľ aj otec poukazoval na skutočnosť, že matka by mala prispievať rovnakou sumou na úhradu výživného, súd prvého stupňa sa týmto tvrdením nestotožnil, keďže na strane matky treba zohľadniť osobnú dennú starostlivosť o dieťa. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa zvýšil výživné na sumu 200 eur mesačne a vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1,2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, domáhal sa jeho zrušenia a vrátenie vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Tiež nevykonal tie dôkazy, ktorými sa mal v nesporovom konaní z úradnej povinnosti zaoberať. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa nezaoberal otázkou, prečo od poslednej úpravy došlo k poklesu príjmu matky, či matka má možnosť zvyšovať si príjem vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav a či má možnosť aj zvyšovať si svoju kvalifikáciu za účelom následného zvýšenia si príjmu. Pokles príjmu na strane matky jednoznačne neznamena, že sa musí zvýšiť výška výživného zo strany povinného rodiča. Okrem toho matka maloletého žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je zárobkovo činný a ich príjem mal byť posudzovaný spoločne, hoci jej priateľ nemá vyživovaciu povinnosť voči maloletému G.. Pokiaľ ide o jeho príjem, nie je pravdou, že poberá rodinné prídavky z Nemecka, táto dávka je určená pre neho, pričom jej prevzatie nepopiera. Rodinné prídavky poberá len matka na Slovensku. Dávky vo výške 162 eur využíva na potreby dieťaťa, kupuje mu čo je potreba, predovšetkým sa jedná o ošatenie, obuv, výdavky na záujmy. Tieto výdavky chcel na súde preukázať, no nebolo mu to umožnené, bola mu tiež súdom odňatá možnosť navrhovať ďalšie dôkazy týkajúce sa jeho zdravotného stavu a s ním súvisiace výdavky. Mal za to, že súd by mal prihliadať tomu, že je cudzinec, ťažko rozumie slovenčine a nepozná právny poriadok SR, nebol v konaní zastúpený advokátom, tak nie vždy vedel ihneď reagovať na to, čo sa v konaní preberalo, a preto mu súd nemal odopierať jeho slovo a vyjadrenie. Ak by totiž bol súd urobil, musel by dospieť k tomu, že má aj iné výdavky ako je nájom bytu vo výške 250 eur mesačne. Tieto výdavky pozostávajú z platenia poplatku za televíziu 16 eur mesačne, telefón 28 eur mesačne, poukaz na šport kardiaka 15 eur mesačne, dopravné náklady k lekárovi 6 eur mesačne. V týchto výdavkoch nie je zohľadnená strava, ošatenie, obuv, udržiavanie zdravotného stavu - výživové doplnky kardiakov. Otázkou jeho zdravotného stavu sa súd nezaoberal a s tým súvisiacich výdavkov. Z predloženej lekárskej správy o zdravotnom stave by mal súd za preukázané, že jeho zdravotný stav si vyžaduje diétne opatrenia, zvýšený prívod vitamínov, s čím sú spojené aj vyššie výdavky na životosprávu. Súd pri určovaní výšky výživného mal prihliadať aj na to, že v skutočnosti sa o dieťa aj inak hmotne stará, kupuje mu potrebné veci. S prihliadnutím na jeho pomery môže prispievať zvýšeným výživným o 20 eur, teda celkovo výške 155 eur mesačne.

Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení rozhodnutia dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými dôkaznými prostriedkami, tieto vykonal a dôkazy riadne vyhodnotil. Už prvá námietka otca maloletého dieťaťa nie je v súlade so skutočným stavom veci, pretože súd vykonal nielen všetky navrhnuté dôkazy, ale aj dôkazy, ktoré považoval z úradnej moci za nevyhnutné. Rovnako zavádzajúca a v rozpore so skutočnosťou je aj námietka vytykajúca porušenie procesných práv otca maloletého dieťaťa, ktorému súd v súlade s ustanovením § 18 O.s.p. ustanovil v konaní tlmočníka, ktorý tlmočil otcovi priebeh pojednávania a mal tak možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, pričom je nesporné, že otec veľmi dobre rozumie aj jazyku, v ktorom súd konal. Pokiaľ otec vytykal súdu, že nedostatočným spôsobom skúmal, prečo došlo k zníženiu príjmu matky a prečo si vzhľadom na svoj vek nezvyšuje svoju kvalifikáciu, tieto tvrdenia otca považovala za absurdné a zdôraznila, že otec maloletého absolútne nechápe osobnú starostlivosť o dieťa (hyperaktívne) a je zrejmé, že na území Slovenskej republiky sa nikdy nepokúšal zamestnať. Je pravdou, že žije v spoločnej

domácnosti s partnerom, ktorý jej pomáha nielen finančne, ale aj s osobnou starostlivosťou o maloletého G. na rozdiel od otca, ktorý svojimi neadekvátnymi zásahmi do výchovy dieťaťa len komplikuje chápanie vzťahu otca a syna. Pokiaľ ide o tvrdenia otca, že suma 162 eur, ktorú súd vyhodnotil ako prídavok na dieťa je iným príjmom otca a patrí len otcovi tieto tvrdenia považovala za nesprávne. Poukázala v tejto súvislosti na čl. 68 Nariadenia (ES) európskeho parlamentu a rady č. 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, z ktorého je zrejmé, že dávka vo výške 162 eur je rodinným prídavkom a oprávneným na jej spotrebu je dieťa prijímateľa dávky alebo iná na ňom výživou závislá osoba. K tvrdeniu otca, že má zdravotné problémy uviedla, že tieto sú zavádzajúce a účelové, nakoľko otec denne spotrebuje minimálne škatuľku tabakových výrobkov.

Kolíznym opatrovníkom v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že maloletý G. nastúpil v septembri 2013 do piateho ročníka základnej školy, venuje sa mimoškolským aktivitám. Navštevuje tanečný krúžok a základnú umeleckú školu, kde sa venuje hre na akordeóne. Prechodom dieťaťa z prvého stupňa na druhý stupeň základnej školy došlo k zmene pomerov na jeho strane, vzrástli náklady na jeho výchovu a výživu.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

V predmetnej veci súd prvého stupňa konal o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletého G., keď predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.02.2010 č. k. 8C/2/2010-31, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené a medzi rodičmi bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý G. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 135 eur mesačne. V tom čase matka maloletého dieťaťa dosahovala priemerný mesačný zárobok 476 eur, otec poberal starobný dôchodok vo výške 452 eur mesačne. Maloletý G. mal 8 rokov, bol žiakom prvého ročníka základnej školy.

Ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku dieťaťa. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov, súvisiaca s vekom dieťaťa, a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na jeho výživu a môže nastať i zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre mal. dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutkový stav veci v zmysle § 120 ods. 2 O.s.p. a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

Dňa 11.09.2013 podala matka návrh na zvýšenie výživného na maloletého G. s poukazom na zvýšené náklady maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že matka dosahuje priemerný mesačný zárobok 358,27 eur netto, býva v spoločnej domácnosti s maloletým G. a priateľom, ktorý podľa tvrdení matky jej finančne prispieva na náklady spoločnej domácnosti. Maloletý G. je v súčasnosti vo veku 12 rokov, od 01.09.2013 začal navštevovať druhý stupeň základnej školy, je starší, vyspelejší a náklady na jeho výživu v porovnaní s poslednou úpravou výživného nepochybne vzrástli. Okrem toho má matka zvýšené náklady i v dôsledku zdravotných problémov maloletého, konkrétne poruchy pozornosti spojenej s hyperaktivitou, keď matka s ním navštevuje psychológa,

zapája dieťa do rôznych mimoškolských aktivít. Otec maloletého je starobný dôchodca, poberá starobný dôchodok z Nemecka vo výške 465,62 eur, tiež poberá z Nemecka rodinné prídavky vo výške 162 eur, jeho celkový príjem teda predstavuje sumu 627 eur. Obaja rodičia okrem maloletého G. inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach otca je platiť zvýšené výživné na maloletého G. v sume 170 eur mesačne. Otcovi po zaplatení výživného zostane pre jeho potreby suma 457 eur mesačne. Takto určená výška výživného podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aj odôvodneným potrebám a veku maloletého G., ktorý má v súčasnosti 12 rokov. Zvýšené výživné odvolací súd uložil otcovi platiť s účinnosťou od 01.09.2013, t. j. od času podania návrhu a od doby, kedy maloletý G. začal navštevovať druhý stupeň základnej školy.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Zároveň súdu prvého stupňa uložil povinnosť, aby rozhodol o zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2013 ku dňu rozhodnutia. Z podaného odvolania zo strany otca a ani z vyjadrenia matky k odvolaniu nevyplýva, či otec platí zvýšené výživné na maloletého G. a v akej výške. Súd prvého stupňa preto bude povinný v ďalšom konaní opätovne vypočítať obidvoch rodičov na to, v akej výške si otec plní vyživovaciu povinnosť k maloletému G. od 01.09.2013. Po takto doplnenom dokazovaní bude možné určiť presnú výšku zročného výživného od 01.09.2013 až do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.